

ЗВІТ

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ

ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМЦІВ

М. ПЕРШОТРАВЕНСЬК

Спільний проект

квітень 2008 р.

I. ВСТУП

У квітні та травні 2008 року було проведено опитування роботодавців міста Першотравенська. Це опитування є елементом процесу стратегічного планування економічного розвитку з залученням громади, який визначатиме економічне майбутнє міста. Метою опитування було отримання корисної та достовірної інформації для членів Експертного комітету стратегічного планування економічного розвитку (ЕК) стосовно думки тих, хто здійснює інвестиції та створює робочі місця в Першотравенську. Серед питань анкети були історія і статус підприємства, характер бізнесу, робоча сила та персонал, інформація про розміщення підприємства, послуги, що надаються органами влади, та стосунки з ними, а також загальна думка про місто як середовище для ведення бізнесу.

II. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

До 14 травня 2008 року було заповнено 25 анкет. У переліку для опитування були малі та середні бізнеси. У цьому звіті зведено узагальнені відповіді юридичних та фізичних осіб підприємців, що працюють на території міста.

Запропоновано взяти участь в опитуванні 37 суб'єктам підприємницької діяльності. Згоду відповісти на запитання анкети в повному обсязі дали 25 СПД.

Частково отримані відповіді на деякі запитання анкети від підприємств, що розташовані за межами міста, але де працює значна кількість мешканців Першотравенська, будуть використані для визначення фактичної ємності ринку праці, специфіки та джерел його формування, впливу на рівень доходів населення міста.

В опитуванні прийняли участь СПД міста з кількістю працівників до 50 осіб. Для отримання якомога повніших і відвертіших відповідей, респондентів запевнили, що цей звіт не буде містити посилань на конкретні підприємства, а інформація в анкетах є конфіденційною.

Звичайно, опитування 25-ти суб'єктів підприємництва не може абсолютно відобразити думку всієї бізнесової спільноти Першотравенська, але ці суб'єкти - динамічний, зростаючий сектор малого і середнього бізнесу, репрезентують частину місцевої економіки, є дієвим фактором зменшення впливу монопрофільності міста на ринок праці та джерелом створення нових робочих місць, їх відповіді дають можливість порівняти результати цього опитування з результатами аналогічних опитувань, проведених в інших містах України.

III. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ. РЕЗЮМЕ

1. Місцева економіка виявляє ознаки консолідації після нещодавніх процесів приватизації, які супроводжувалися становленням і зростанням динамічного сектору малих і середніх підприємств. Місцеві підприємці найбільше незадоволені загальною економічною ситуацією в країні, національним законодавством, бюрократизмом та відношенням службовців до підприємців, нестачею кваліфікованої робочої сили, зростаючою внутрішньою конкуренцією, національним законодавством.
2. Загальна кількість працівників на всіх об'єктах респондентів сьогодні складає 246 осіб. У найближчі 2-3 роки планується створити близько 60 робочих місць. Стан ринку праці визначається такими важливими параметрами:
 - 76 % працюючих – жінки (у 2003 році їх було близько 78%);
 - 11% працюючих мають вищу освіту (у 2003 році їх було близько 13,9%);
 - 6,5% жителі передмість складають (у 2003 році їх було близько 6,6%).
3. Експортна орієнтація місцевої економіки надто низька. Головними експортерами є великі підприємства. 96% опитаних (середні та малі бізнеси) збут робіт, товарів, послуг здійснюють в межах області, а 4% - в інших областях України.
4. Рівень збуту на одного працюючого (продуктивність праці) в бізнесі біля 57 тис. грн. на рік.
5. Проблемою є нестача висококваліфікованої робочої сили. При цьому якість працюючих трудових ресурсів (порівняно з середніми значеннями в інших містах України де проводилось аналогічне опитування) є середньою. На загал, за оцінками керівників підприємств, «задовільні» (29 %) та «погані» (2 %) працівники складають значну величину. Число «відмінних» працівників на думку місцевих працедавців становить лише 19 %. Ринок праці має певні резерви, які дозволяють зробити зміни на краще. Середня заробітна плата (2008 р.) досягла позначки – 942 грн. на місяць.

У 2007 році вона була 698 грн. на місяць. Відносно багато суб'єктів бізнесу(16) або вже відчувають брак працівників необхідної кваліфікації, або очікують його у недалекому майбутньому (3). Головним чином відчувається дефіцит кваліфікованих спеціалістів – адміністраторів, менеджерів, бухгалтерів. Не задоволена потреба в продавцях, працівниках громадського харчування та побутових послуг.

6. Жоден з опитаних представників малого та середнього бізнесу в своїх підприємствах не мають відділів, що займаються науковими розробками.
7. Більшість будинків, комунальне та технологічне обладнання міста знаходяться у не надто доброму технічному стані. Відчувається брак площ для розвитку бізнесу. Про бажання розширити свій бізнес повідомило 10 опитаних, ще 8 розглядають таку можливість. Труднощі з отриманням землі або приміщень відчувають 18 респондентів. Два підприємства планують перенести свою діяльність до іншого міста і 5 розглядають таку можливість. Підставами для такого рішення є неможливість отримати земельну ділянку та негативна оцінка перспектив розвитку власного бізнесу в місті.
8. Приплив зовнішніх фінансових ресурсів до місцевої економіки є дуже незначним. Серед опитаних жодного підприємства з іноземними інвестиціями. Загальна сума очікуваних інвестицій на найближчі 2 роки у розмірі 2,7 млн. грн. є недостатньою для міста. Розуміючи, що внутрішніх інвестиційних ресурсів у місті недостатньо – значна частина опитаних підприємців висловились за залучення прямих іноземних інвестицій.
9. Визначальними чинниками розташування більшості підприємств саме в Першотравенську є наявність ринків збуту товарів і послуг, постачальників сировини та компонентів і кваліфікованої робочої сили.
10. У середньому послуги, що надаються органами місцевого самоврядування в місті отримали оцінку 2,85 (де 4 є найгіршою оцінкою). Найбільш суттєвими проблемами на думку респондентів є житлове будівництво (3,76), охорона правопорядку (3,6), утриманням доріг (3,32), розвиток інфраструктури (3,08), підтримка малих і середніх підприємств (2,88).
11. Відчувається, що місцевий бізнес (особливо малий) очікує від міської влади постійного інформаційного обміну та реальної зацікавленості влади бізнес-кліматом міста. Невдоволення бізнесу викликає також значна бюрократична тяганина, особливо щодо видачі рішень та вирішення земельних питань.
12. Найбільшою популярністю серед респондентів користувалися ідеї створення центру підтримки бізнесу, надання допомоги підприємствам і підприємцям у розвитку робочої сили, очікування фінансової та організаційної підтримки від місцевої влади, надання, податкових стимулів.
13. Респондентам запропонували висловити свої загальні враження про органи влади в Першотравенську. Відповіді на це запитання також віддзеркалюють загальне відчуття, що міська влада (міський голова, міська рада, виконавчі органи та служби) працюють непогано, але їм слід працювати значно краще. Тільки 4 респонденти оцінили якість роботи місцевої влади на відмінно. На «добре» міську владу оцінили 5 бізнесменів. 11 дали оцінку «задовільно».
14. Місто Першотравенськ, як місце для ведення бізнесу, отримало дещо кращі оцінки ніж міська влада. П'ять респондентів вважають місто «відмінним» місцем для ведення бізнесу, а «добрим» - дев'ять. Місцевий бізнес-клімат отримав лише дві «незадовільні оцінки». «Задовільним» місцем для ведення бізнесу Першотравенськ вважають представники 8-м опитаних.
15. Компанії поділяють думку, що місцева економіка поліпшиться завдяки позитивним змінам на місцевому рівні у сферах: підготовка і перепідготовка робочої сили (70%), сприяння будівництву житла (65%), розвиток малих і середніх підприємств (48%), покращення соціальних послуг (35%).

IV. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

1. СТАТУС ПІДПРИЄМСТВ

Більшість опитаних підприємств (24 з 25) було засновано після 1990 року, проте з числа частково опитаних (3 підприємства)- «продовжувачі справи» традиційних галузей та своїх попередників. Загалом по місту найбільша частка новостворених компаній належить малим підприємствам у сфері торгівлі та послуг, тоді як у сфері виробництва та серед великих роботодавців переважають традиційні підприємства вугільної промисловості і машинобудування. Серед опитаних підприємств відсутні підприємства з часткою іноземного капіталу. Основними власниками найбільшої кількості підприємств міста є фізичні особи (78 %).

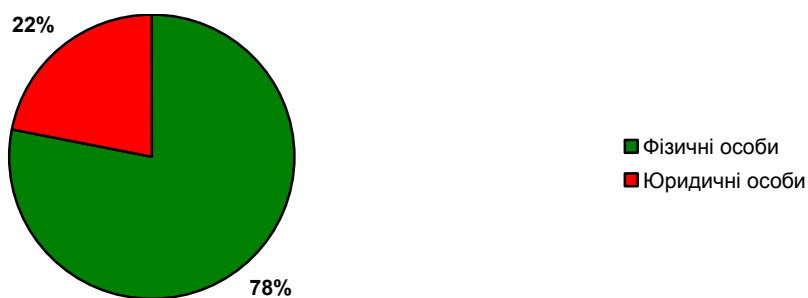

Рис. 1. Структура власників підприємств

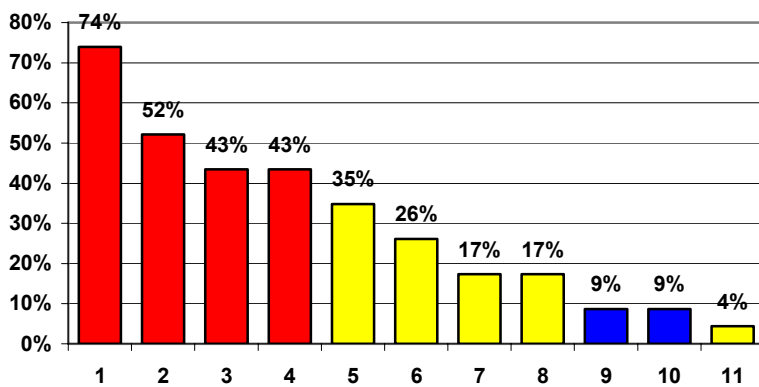
2. ЗАГАЛЬНИЙ СТАН БІЗНЕСУ

Головним сектором економіки міста залишається промисловість. Саме промисловість продовжує бути головним роботодавцем.

Новим явищем у місцевій економіці є розвиток малих і середніх підприємств після 1990 р.; ці компанії здебільшого задовольняють різноманітні потреби регіональних галузей, домогосподарств і населення.

Респонденти мали назвати чинники негативного впливу на поточний і майбутній розвиток своєї продукції чи послуг (див. рис. 2). До чільної групи чинників увійшли: (1) загальна економічна ситуація – згадувалася 74% всіх респондентів; нестача кваліфікованої робочої сили -52%; національне законодавство та внутрішня конкуренція – 43%; ставлення місцевої влади - 35%; витрати на енергію – 26%.

Такі перешкоди як «застарілі засоби виробництва», «іноземна конкуренція», «вартість робочої сили», «віддаленість ринків», «витрати на матеріали і комплектуючі» респонденти не вважають значними проблемами. Також не вважається суттєвою перешкодою жодним із опитаних підприємств обмеження пов'язані з захистом довкілля.

- 1 Загальна економічна ситуація
- 2 Нестача кваліфікованої робочої сили
- 3 Внутрішня конкуренція
- 4 Національне законодавство
- 5 Ставлення місцевої влади
- 6 Витрати на енергію
- 7 Витрати на матеріали, комплектуючі
- 8 Процентні ставки
- 9 Застарілі засоби виробництва

Рис. 2. Перешкоди для подальшого розвитку підприємств

Очікування, пов'язані з більш тісним співробітництвом України з ЄС чи вступом до цієї організації, є досить позитивними, хоча підприємства передбачають і негативні наслідки.

Стабільніший бізнес-клімат (61%), кращий правовий захист підприємств (61%), краща пропозиція робочої сили (35%), більш високий рівень захисту економічної конкуренції (26%), доступ до великого ринку без митних перешкод (17%), стабільний ринок капіталу (17%), участь у програмах ЄС (17%), є на думку опитаних підприємств головними вигодами від початку процесу інтеграції та показують нам, чого цим підприємствам найбільше бракує в сьогоднішній Україні.

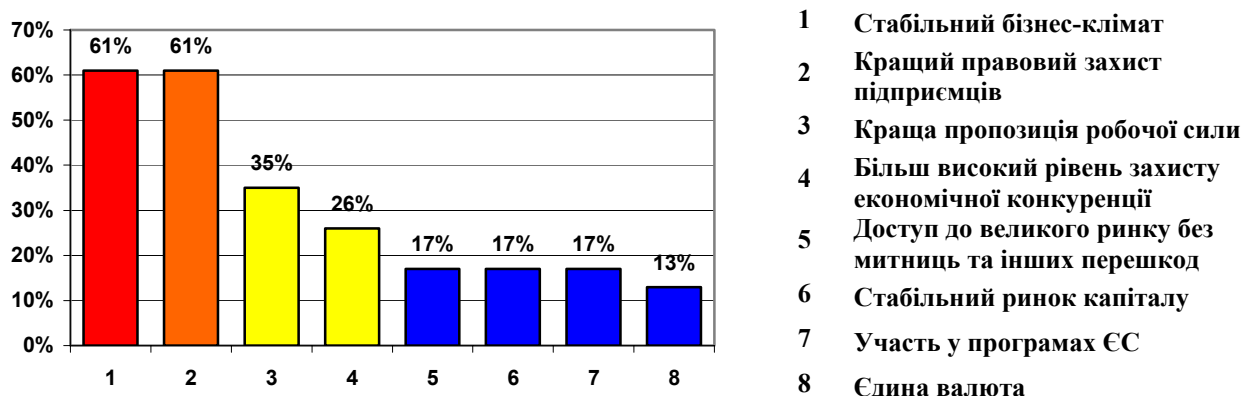

Рис. 3. Важливі чинники при вступі України до ЄС

З іншого боку 57% опитаних підприємств з острахом очікують на втрату переваги, яку вони мають через подорожчання робочої сили, послуг і товарів та суворі правила щодо сприяння бізнесу з боку держави, 52% непокоїть необхідність понести додаткові витрати на пристосування до нових умов, 48% - остерігаються сильної конкуренції.

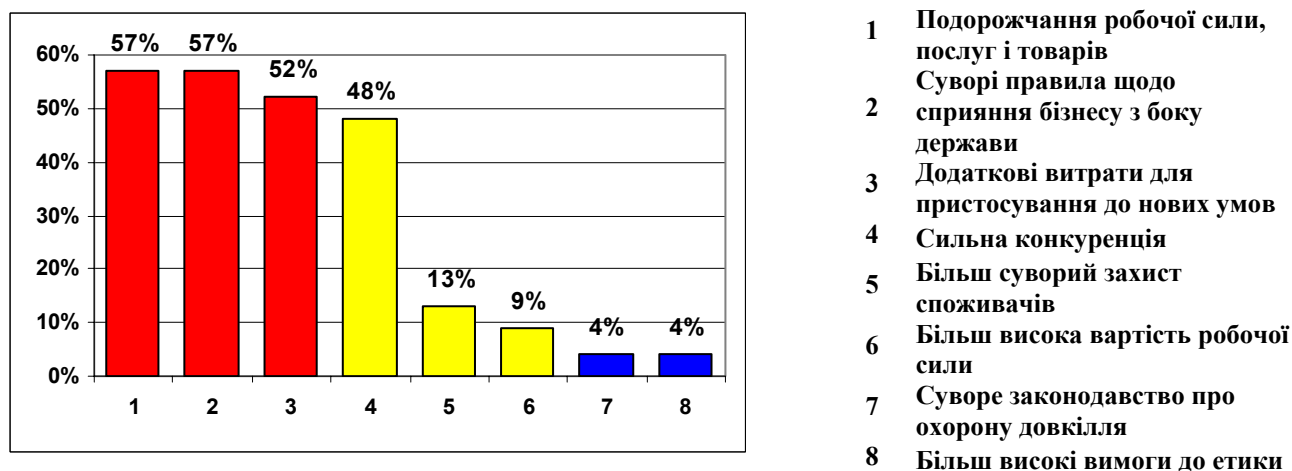

Рис. 4. Негативні чинники при вступі України до ЄС.

3. КЛІЄНТИ

Ринок України (у т.ч. місцевий і обласний) заповнюється переважно малим і середнім бізнесом і частково великими підприємствами. Усі компанії з готовністю надали інформацію про географічний розподіл своїх клієнтів та ринків збуту продукції і послуг (%). Як видно з рис. 5 підприємництво Першотравенська має низький рівень експортної орієнтації та диверсифікації клієнтів.

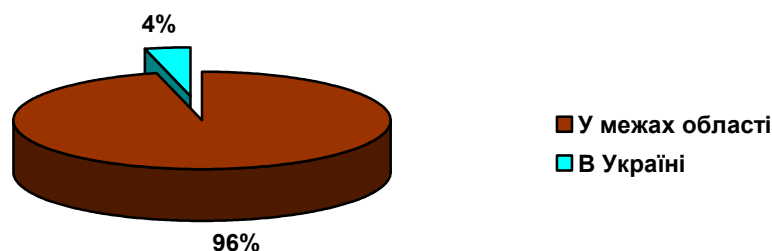

Рис. 5. Регіональний розподіл збуту продукції

У загальній структурі реалізації продукції питома вага національного ринку України складає близько 96 відсотків з опитаних підприємств.

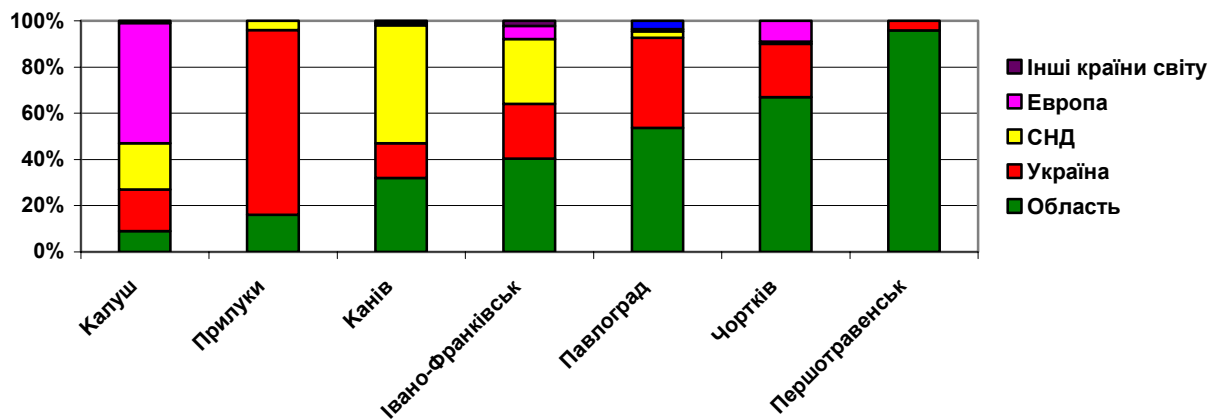

Рис. 6. Ринки збуту місцевої економіки та рівень експортної орієнтації

На рис. 6 показано порівняння показників з експорту продукції (рівня експортної орієнтації економіки) підприємств Першотравенська та інших міст України.

Очікування підприємців м. Першотравенська щодо зростання обсягів збуту є досить оптимістичними. Більшість з опитаних підприємств (19 з 25) прогнозують ріст збуту в наступному році, правда у досить широких межах від 5% до 100%. Середній прогноз збільшення обсягів реалізації продукції складає близько 20-25% відсотків. У той же час 6 респондентів прогнозують зменшення обсягів на 10-20%.

Середній збут усіх опитаних підприємств міста на одного працівника, знаходиться на рівні 56,9 тис. грн. на рік.

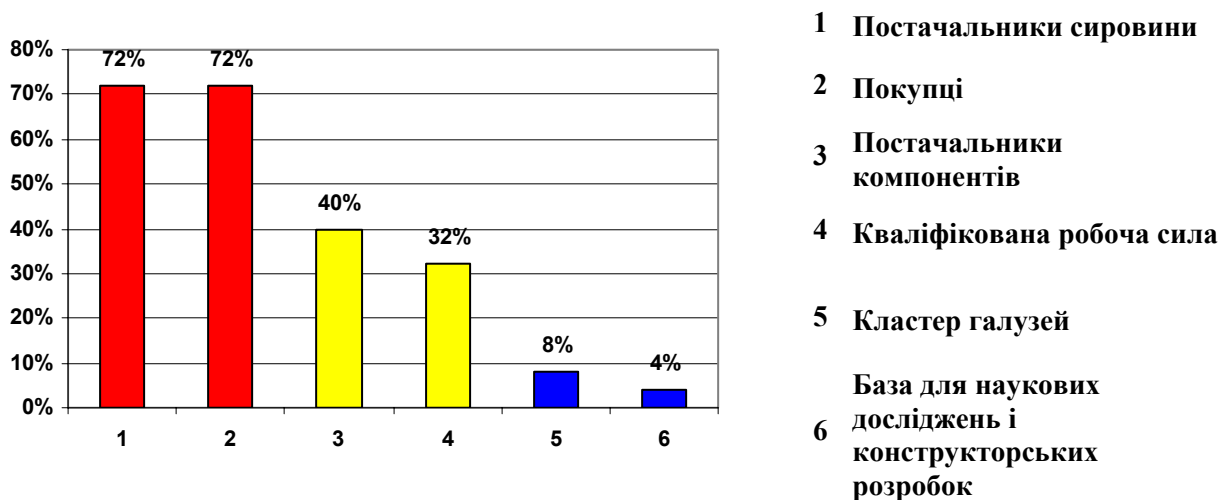

Рис. 7. Причини закріплення підприємств у Першотравенську

Респондентам було задане питання про основні причини розташування підприємства саме у Першотравенську.

Для 18-ти з 25 підприємств однією з основних причин розміщення в Першотравенську є наявність постачальників сировини та наявність ринку збуту (клієнтури) в області, для 8-ми наявність кваліфікованої робочої сили, для 10-ти підприємств – постачальників компонентів.

Практично всі вказують як причину знаходження - місце проживання власника.

4. ПИТАННЯ ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ

Рівень задоволення роботодавців Першотравенська якістю робочої сили на думку респондентів є наступним: 19% працівників є відмінними, 50% – добрими, 29% – задовільними і 2% – поганими.

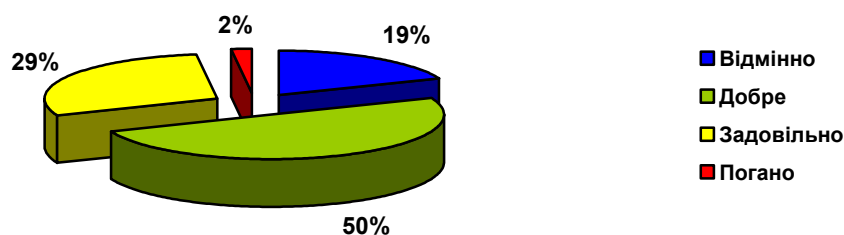

Рис. 8. Рівень задоволення працедавців Першотравенська якістю робочої сили

Керівники малих приватних фірм доволі критично ставляться до якості робочої сили на своїх підприємствах. Очевидно, причиною є низька заробітна плата та, відповідно, престижність роботи у цьому секторі.

Загальна чисельність працівників з повним робочим днем на всіх підприємствах, що брали участь в обстеженні, становить 246 осіб (враховуючи особливості оподаткування та звітності фактична кількість працівників більша).

П'ять років тому (2003) на опитаних підприємствах разом працював 151 працівник, а торік (2007) - 227. Тенденція демонструє стає, але незначне, збільшення кількості зайнятих. Прогнозується, що у наступні роки чисельність працюючих повільно зростатиме. Цьому сприятимуть інвестиції у розвиток виробництва, які підприємства планують здійснити у період 2007-2008 рр. Залучивши інвестиції, підприємці планують створити у 2008-2009 рр. додатково 60 робочих місць.

Середня чисельність працівників на опитаних підприємствах у 2007 році становила 9 осіб.

Жінки складають 76 відсотки працівників у вибірці, що логічно з огляду на характер домінуючих секторів (торгівля, послуги, громадське харчування). У той же час до вибірки не потрапили важливі роботодавці жінок – сфери освіти й охорони здоров'я.

Частка працівників з вищою освітою становить 11,4 % (у 2003 році – 13,9 %). показник наближається до середнього показника по Україні (слід врахувати, що тут не враховані працівники, які працюють у бюджетній сфері, де процент працюючих з вищою освітою децю вищий).

Задоволення роботодавців якістю свого персоналу порівняно з іншими містами України (рис.9) знаходиться на середньому рівні.

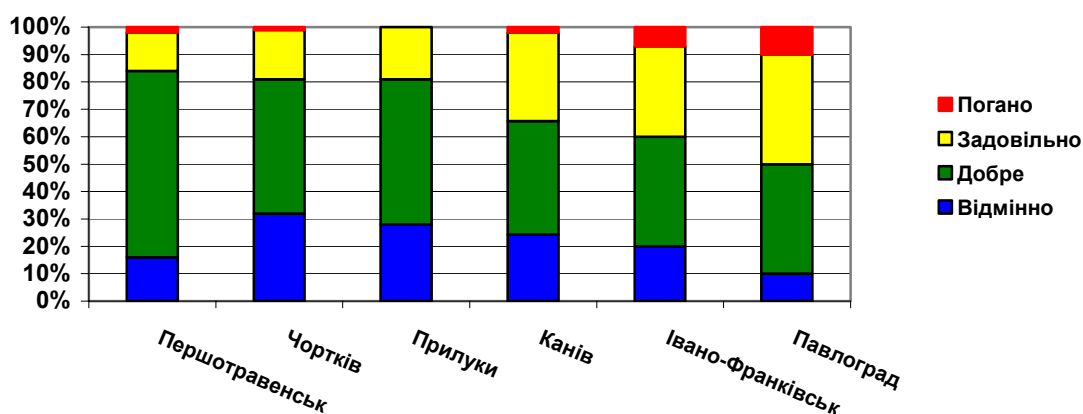

Рис. 9. Рівень задоволення працедавців деяких міст України якістю робочої сили

Фактична місячна заробітна плата на опитаних підприємствах становить у середньому 942 грн. (2008 р.) і була на рівні наближеної до середньої серед інших міст, в яких проводилось дослідження. Цей параметр демонструє стає зростання, хоча є ще далеким до оптимального. У 2007 році середня зарплата у реальному секторі економіки за результатами опитування склала 698 грн.

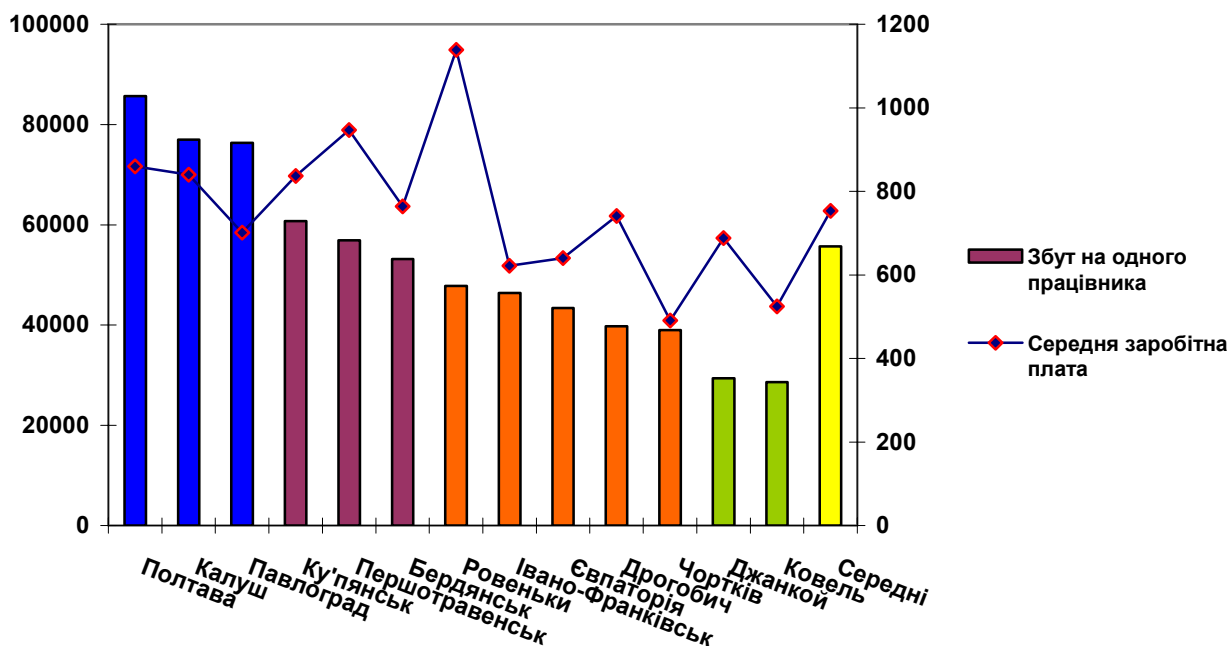

Рис. 10. Рівень заробітної плати та обсяги збуту

Найнижчими є середньомісячні заробітки на малих підприємствах сфери побутових послуг. Лідером по даному показнику є роздрібна торгівля промисловими товарами та виробництво промислових товарів, ігорний бізнес.

Загалом диференціація середньої заробітної плати на підприємствах (2008 р.) відбувається у діапазоні від 460 грн. до 1600 грн. на місяць.

Нестача висококваліфікованої робочої сили ще не є гострою проблемою, однак її актуальність зростає. Труднощі вже сьогодні відчувають 16 підприємств з 25 опитаних, 3 - очікують виникнення кадрових труднощів у майбутньому.

Фіксується дефіцит кваліфікованих спеціалістів, зокрема: бухгалтерів, аудиторів, менеджерів, продавців, офіціантів, будівельників.

5. НЕРУХОМІСТЬ

У цій сфері ситуація в Першотравенську має як позитивні, так і негативні сторони (див. рис. 11 і 12). Але, якщо порівнювати з іншими опитаними містами, виглядає дещо краще лише показник можливих намірів першотравенських підприємців припинити бізнес та покинути місто. У даний час лише 2 підприємства має намір це зробити і 5 розглядають таку можливість.

З 25 респондентів лише 6 підприємств є власниками будівель або землі, 12 є переважно орендарями будівель і землі, 7 є власниками будівель і орендарями землі.

Можливість розширення (наявний ресурс нерухомості) у даному місцезнаходженні мають 7 респондентів з 25, що відповіли на це запитання. Це свідчить про відсутність значних ресурсів нерухомості і майна для розвитку бізнесу у Першотравенську.

У той же час, лише 1 з опитаних підприємств потенційно готовий надати в оренду або продати частину своїх приміщень. Це свідчить про невеликий потенціал приватного сектору щодо покращення ситуації з наявністю ділянок чи приміщень для бізнесу. Загалом малий бізнес відчуває проблему доволі гостро.

З іншого боку, у місті існує певний потенціал розширення бізнесу – 2 компанії планують розширюватися в інших адміністративно-територіальних одиницях, і ще 6 розглядають таку можливість.

Десять підприємств планують також розширяти свій бізнес саме у Першотравенську, а ще 8 - розглядають таку можливість найближчим часом.

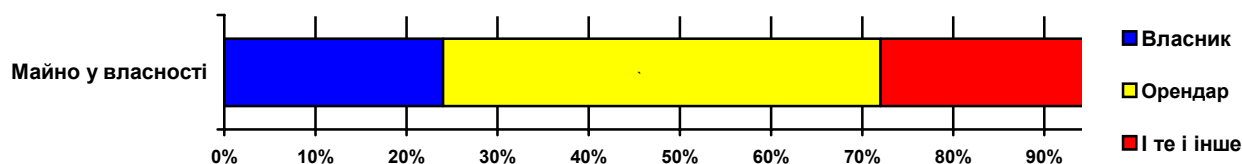

Рис. 11. Інформація про власність на нерухомість

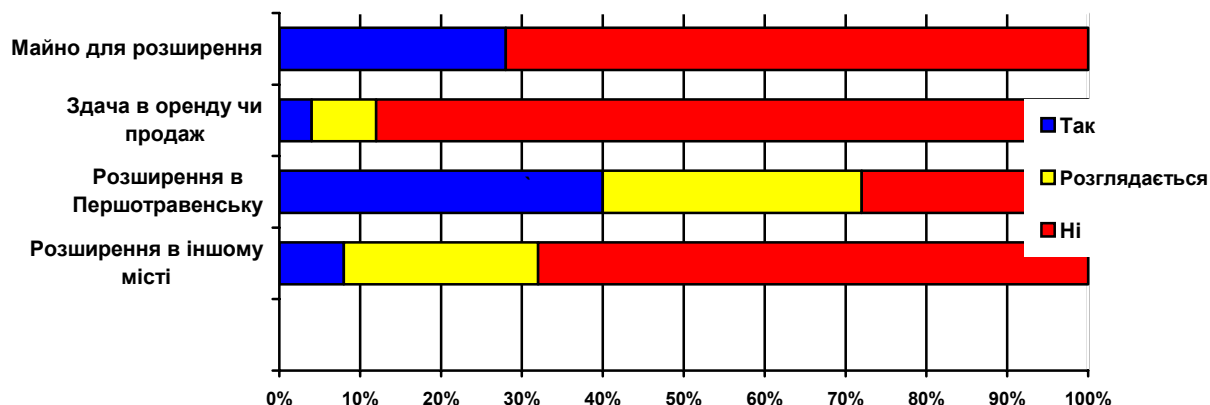

Рис. 12. Інформація про нерухомість і можливості для розширення

Дуже позитивним є те, що лише 2 з опитаних підприємств планує покинути бізнес у Першотравенську та перенести виробництво у інші міста і 6 розглядають таку можливість. Основними причинами такого можливого кроку респонденти назвали: відсутність землі для розширення, недостатні послуги органів самоврядування, відсутність перспективи для розвитку.

Нинішній стан будівель та рівень технологій не видається найкращим, тому багато компаній бажає здійснення інвестицій у вдосконалення виробничих потужностей (рис. 13). Однак, внутрішніх ресурсів місцевої економіки явно недостатньо для значних капіталовкладень.

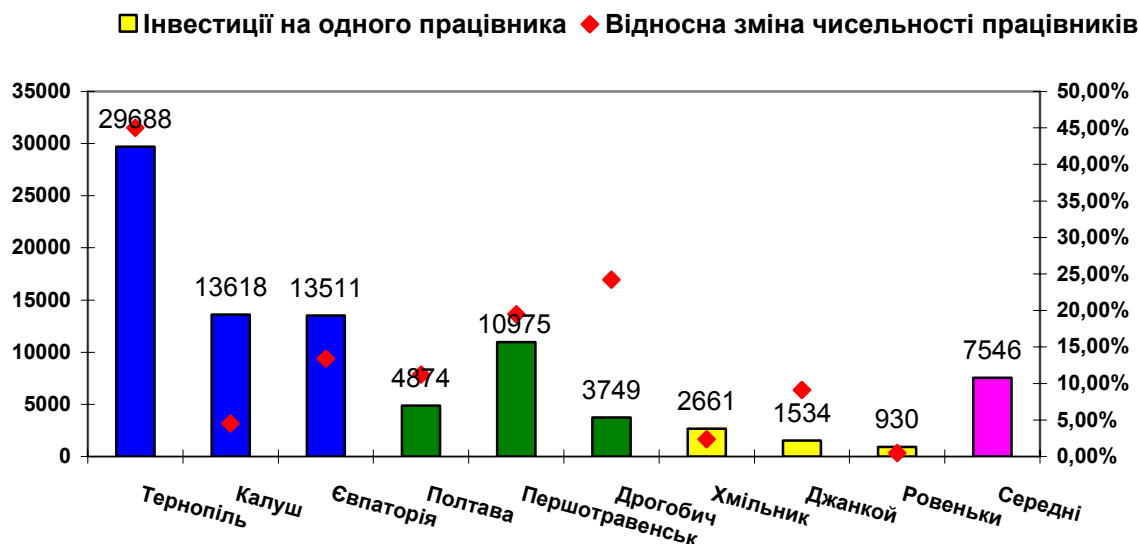

Рис. 13. Плановані інвестиції на одного працівника і створені нові робочі місця

Не всі підприємницькі структури, які планують здійснювати інвестиції у м.Першотравенську, вказали суми ймовірних інвестицій, що мають бути вкладені у період 2008-2009 років. Підприємства планують модернізацію або вдосконалення існуючих споруд та/або технологій, здебільшого на постійній

основі. Планується вкласти близько 2,7 млн. грн. і створити 60 нових робочих місць. Якщо ці цифри виявляться реальними, це, безперечно допоможе зростанню місцевої економіки.

Розглядаючи інвестиційні плани у розрізі категорій підприємств(середній та малий бізнес) за їх розмірами слід зазначити, що одне велике підприємство планує інвестувати близько 2 млн. грн.. Всі інші підприємства планують здійснити дуже незначні інвестиції в інтервалі від 20 до 200 тис.грн.

Щодо новостворених робочих місць (60), їх кількість є не надто малою (на жаль, на це запитання відповіло лише 9 з 25 респондентів). Виглядає, що підприємства міста не бажають повідомляти про свої інвестиційні плани.

6. ПОСЛУГИ ТА ВІДНОСИНИ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ

Респондентам було запропоновано оцінити види муніципальних послуг за шкалою від 1 до 4 (1 = відмінно, 4 = незадовільно). У середньому ці послуги отримали оцінку 2,85. Рейтинг подано на рис. 12, де праві стовпчики (жовтий колір) – середні значення інших міст, отримані у 2005-2006 рр.), а стовпчики зліва (блакитні), узагальнені дані опитаних підприємств міста Першотравенська. Відзначимо, що більшість з послуг, що надаються місцевою владою оцінено гірше, ніж у середньому по Україні.

Найбільш суттєвими проблемами на думку респондентів є утримання доріг, житлове будівництво (по 3,76), ліцензування будівництва(3,52), утримання доріг та збирання і вивезення сміття (3,32), розвиток інфраструктури (3,08), підтримка малих і середніх підприємств (2,88), надання ділянок і будівель для ведення бізнесу (2,68),

Найвищу оцінку (2,28) отримало ліцензування і надання дозволів на ведення бізнесу.

На думку більшості респондентів, місто в першу чергу має почати з покращення стану із будівництвом житла, охороною правопорядку, ліцензуванням будівництва.

Крім того, підприємці воліли б перш за все побачити дії влади направлені на підтримку малого та середнього бізнесу та покращення ситуації щодо надання ділянок для ведення бізнесу. Швидкого поліпшення потребує вирішення проблем зі збиранням та вивезенням твердих побутових відходів.

Ліквідація бюрократичних перепон при отриманні різноманітних дозволів, ліцензій та погоджень є беззаперечною проблемою, що потребує нагального розв'язання.

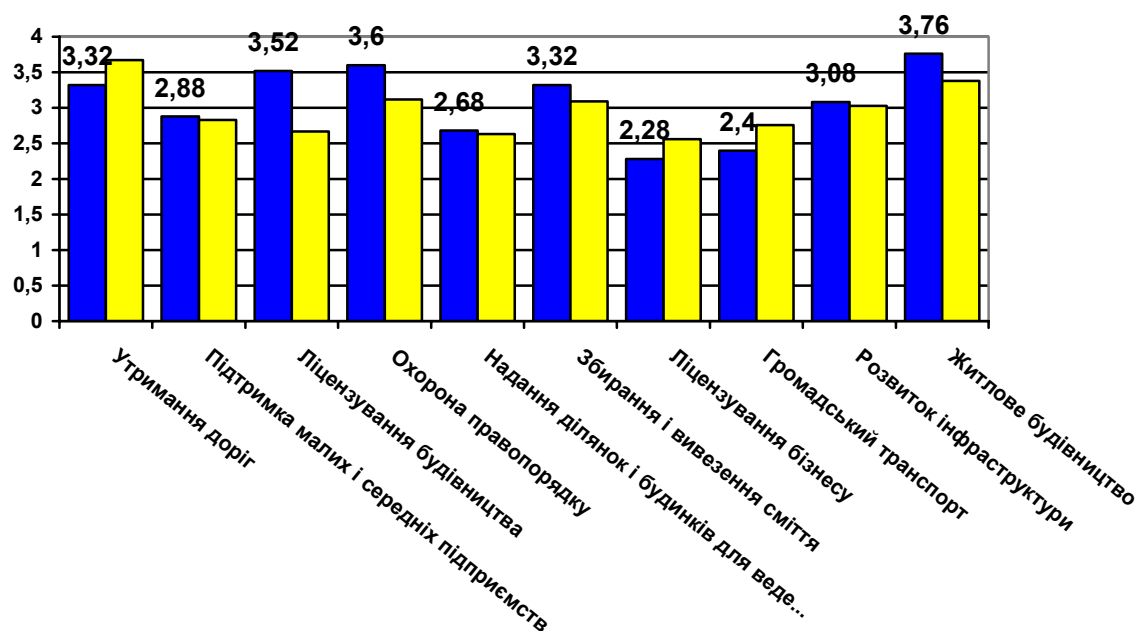

Рис. 12. Послуги органів влади

Відзначимо, що найважливіші пріоритети як для малого, так і для великого бізнесу щодо першочерговості вирішення проблем міста є охорона правопорядку та ремонт доріг. Підприємства також запитували про послуги, які мають надаватися міською владою (зокрема підрозділом з економічного розвитку) представникам бізнесу міста. Як демонструє рис. 13, підприємства активно підтримують всі з запропонованих послуг.

Найбільшою популярністю серед респондентів користувалися ідеї створення центру підтримки бізнесу, надання допомоги підприємствам у розвитку робочої сили, очікування фінансової підтримки підприємств місцевою владою та надання їм податкових стимулів.

Необхідність професійної допомоги підприємствам від міської влади у сфері економічного розвитку та надання переваги місцевим фірмам у розміщенні замовлень позитивним вважає переважна більшість респондентів.

Загальний результат поданий на рис. 13.

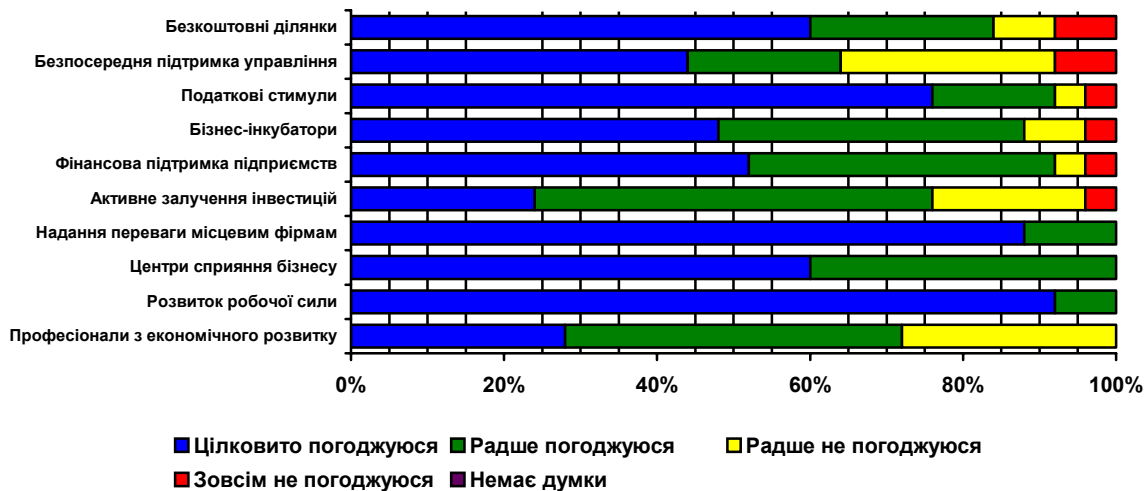

Рис. 13. Послуги підрозділу з економічного розвитку

Підприємства-респонденти також оцінили контакти з владними структурами та посадовцями. Отримані результати (рис. 14) демонструють прийнятний рівень контактів підприємців з органами влади та управління.

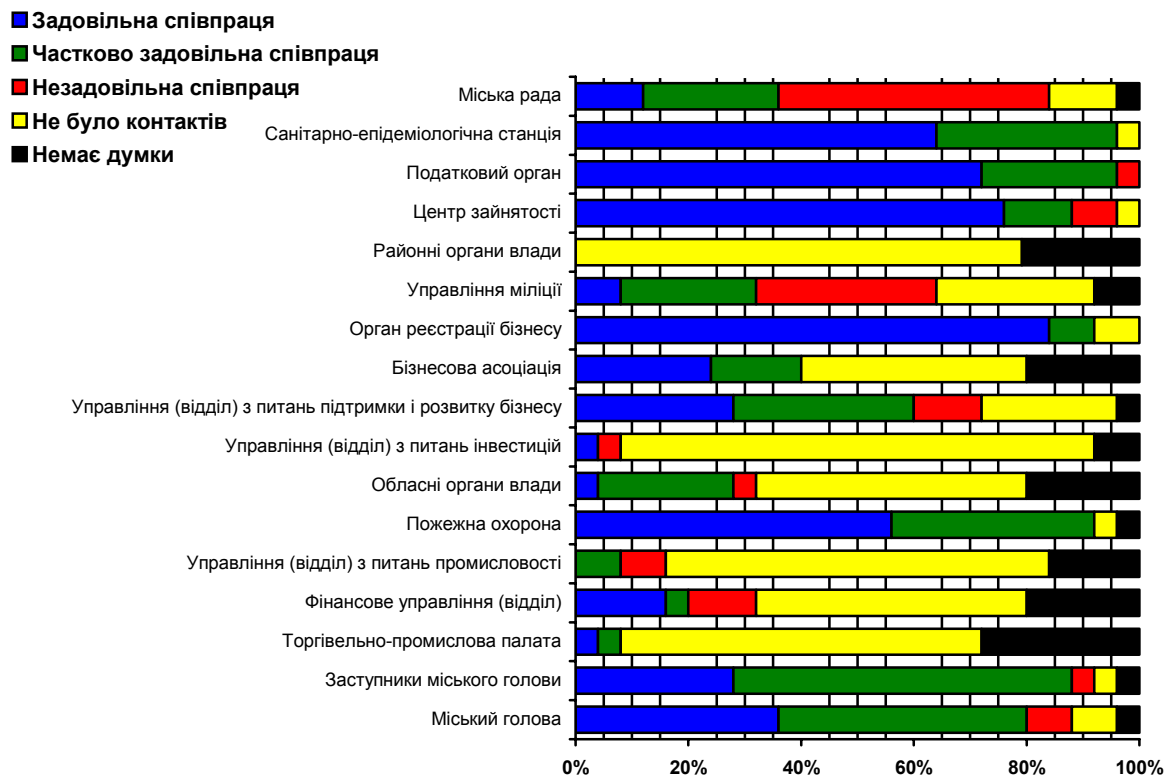

Рис. 14. Контакти з органами влади та управління

Найбільшим виявився рівень контактів підприємців з органом реєстрації бізнесу, Центром зайнятості, податковим органом, СЕС, пожежною охороною. Він є позитивним.

Найбільш негативний «комунікаційний баланс» в міській раді та управління міліції.

Загалом, слід відзначити, що в цьому розділі йдеться не тільки про рівень співпраці з цими установами, організаціями та посадовими особами, але й про дуже низький рівень спілкування.

Численні коментарі менеджерів щодо найбільшої проблеми при спілкуванні бізнесу з цими установами можна об'єднати в одне речення: надто високий рівень бюрократизму та самих бюрократичних установ, надто багато зайвих документів, тривалі процедури, через які марнується час, нерозуміння чиновниками проблем бізнесу, брак компетентності службовців та байдужість до вирішення проблем підприємців. Звичайно, ці оцінки є узагальненими і стосуються не тільки служб і виконавчих органів міської ради. Багато підприємців хотіли б отримувати від цих органів консультативну допомогу.

7. КРИТИЧНІ ПИТАННЯ

Респонденти дали такі відповіді на запитання щодо трьох найбільш важливих напрямків, які мають бути відображені в стратегічному плані економічного розвитку міста (див. рис. 15):

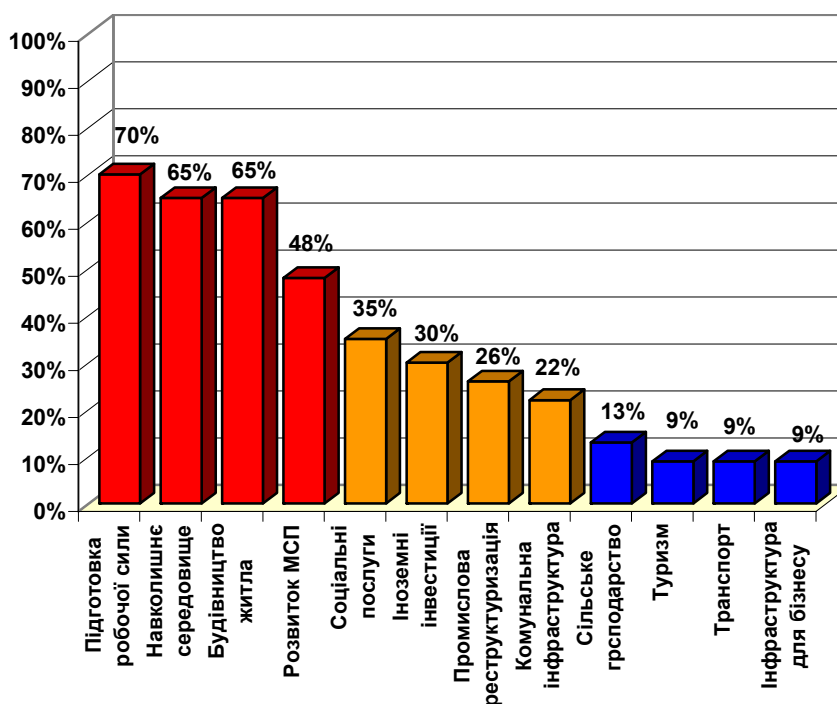

Рис. 15. Критичні питання

Отже, респонденти, маючи змогу вибирати з дванадцяти запропонованих проблем лише три найбільш важливі, розподіли свій вибір наступним чином:

- підготовка і перепідготовка робочої сили – 70%;
- сприяння будівництву житла – 65 %;
- сприяння охороні навколишнього середовища – 65%;
- розвиток малих і середніх підприємств – 48 %.
- соціальні послуги -35%;
- залучення прямих іноземних інвестицій – 30 %;
- промислова реструктуризація – 26%
- розвиток комунальної інфраструктури – 22 %;
- сільське господарство -13%
- розвиток інфраструктури для бізнесу – 9 %;
- розвиток туризму – 9 %;
- транспорт -9%

8. ЗАГАЛЬНІ ВРАЖЕННЯ

Респондентам запропонували висловити свої загальні враження про органи влади в Першотравенську. Відповіді на це запитання також віддзеркалюють загальне відчуття, що міська влада (міський голова, міська рада, виконавчі органи та служби) працюють непогано, але їм слід працювати значно краще.

Чотири респонденти оцінили якість роботи місцевої влади на «відмінно». На «добре» міську владу оцінили 2 бізнесменів, 11 на «задовільно». Лише два респонденти оцінили роботу міської ради, виконкому, міського голови та усіх виконавчих органів і служб як погано.

Місто Першотравенськ, як місце для ведення бізнесу, отримало дещо кращі оцінки. П'ять респондентів вважають місто «відмінним» місцем для ведення бізнесу, а «добрим» - 9. Місцевий бізнес-клімат отримав лише дві незадовільні оцінки. Задовільним місцем для ведення бізнесу Першотравенськ вважають представники 8-ми підприємств міста.

Троє повідомили, що «не мають думки про міську владу», а один «не має думки про Першотравенськ, як місто для ведення бізнесу». Такі відповіді за канонами соціології, найбільш імовірно, слід вважати негативними, припускаючи, що респонденти вирішили не афішувати своє негативне ставлення до бізнес-клімату в місті чи міської влади.

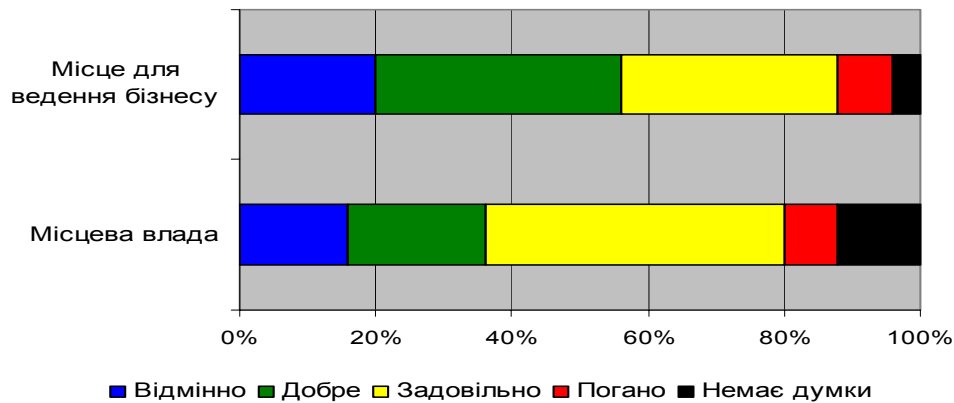

Рис. 16. Загальні враження про місцеву владу та бізнес-клімат міста

Загалом для більшості міст України та промислових міст Східної Європи, як правило, саме місто підприємцями оцінюється вище, як влада.

Серед найважливіших *сильних сторін місцевого бізнес-клімату* неодноразово називали: доволі високий рівень життя та купівельну спроможність населення, робота з покращення міської інфраструктури, доброзичливість населення та взаємо порозуміння, поступову демократизацію стосунків бізнесу та влади.

Негативні чинники, визначені респондентами: монопрофільність міської економіки, поганий контакт органів влади з бізнесом; бюрократія в одержанні дозволів для ведення господарської діяльності; відсутність підтримки малого бізнесу; відсутність структур для підвищення професійного рівня працівників, висока внутрішня конкуренція, відсутність структур, які б лобіювали та захищали права підприємців, недиверсифікованість виробничої сфери.

V. УЗАГАЛЬНЕНИЙ ВИСНОВОК

Цей звіт про результати опитування підприємців відображає узагальнені думки бізнесової спільноти м.Першотравенська. Їхнє спільне ставлення до міської влади значною мірою визначатиме, яким буде економічне майбутнє міста – зростання, застій чи занепад. Звіт допоможе Експертному комітету стратегічного планування економічного розвитку в роботі і буде корисним для міської влади в роботі над підтримкою та поліпшенням бізнесового клімату в місті.

Висловлюємо вдячність усім представникам підприємств, котрі поділилися своїми думками та надали корисну інформацію Експертному комітету стратегічного планування економічного розвитку.